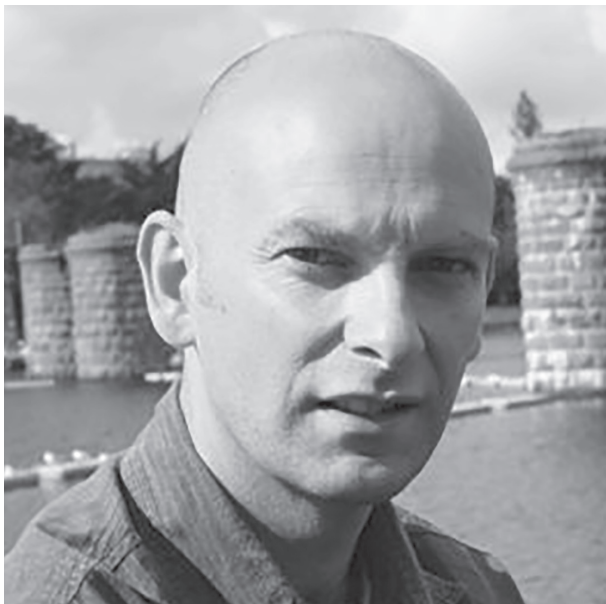

Alan McMonagle je pesnik, dramatik in pisec kratkih zgodb, ki prihaja z zahodne obale Irske. Njegova prva zbirka kratkih zgodb *Liar, Liar* je izšla pri znani irski založbi Wordsonthestreet, drugo knjigo, *Psychotic Episodes*, je predstavil tudi na turneji po Združenih državah Amerike. Njegove kratke zgodbe in pesmi so bile objavljene v irskih in ameriških revijah, zanje je prejel vrsto priznanj. Med drugim je bil leta 2009 eden od štirih irskih pisateljev, nominiranih za mednarodno Frank O'Connor International Award za kratko zgodbo, nominiran pa je bil tudi za ameriško Pushcart Prize. Njegova radijska igra *Oskarjeva noč* se je letos uvrstila v nagradni izbor. Kot štipendist je bival v različnih pisateljskih rezidencah, tudi v newyorškem Yaddo, v kanadskem Banff Centre ter v Fundacion Valparaíso v Španiji. Nastopa na številnih festivalih doma in v tujini, leta 2013 je bil gost festivala Vilenica.

Alan McMonagle

Dve zgodbi

Pravljčarka in tat

Sinoči so pri poročilih povedali, da je država bankrotirala. Ves denar je izginil, je z nasmehom na obrazu oznanil napovedovalec. Niti ficka nimamo. Slišati je bilo, kot da natančno ve, o čem govori. Ampak ko so ga vprašali, zakaj pravzaprav je zdaj država tako revna, je samo dvignil roke. Mama je ponovila za njim in odšla iz sobe. Meni se je njegov nasmešek zdel prečudovit.

Zadnje čase nikomur ni kaj dosti do nasmehov. Mami vsekakor ni. Tatko se je s svojo Tarantelo preselil. Kara je šla v Novo Zelandijo. Število pisem izterjevalcev dolgov, ki jih vsak dan prinese poštar, mamu spravlja ob živce. "Življenje ni več samo z rožicami poslano," pravi. Res zna dobro igrati žrtev.

Do prejšnjega meseca je delala v knjižnici. Bila je samo delno zaposlena, a služba jo je vsaj trikrat na teden zvlekla iz hiše. Potem pa je ves denar v državi izginil, nihče ga ni našel in v knjižnici so odpustili vse honorarne uslužbenke.

Res škoda. V knjižnici so imeli mamu vsi radi. Zlasti otroci med urami pravljič, ko jim je brala. Kadar se ji je ljubilo, je celo govorila s poudarki ali pela, uporabljala kretnje in divje opletala z rokami. Morali bi slišati otroke, kako so tulili od navdušenja.

Tistega dne, ko se je vrnila iz knjižnice in se zjokala, se je na televiziji pojavil gospod iz banke. Neki glas ga je spraševal: Koliko boste letos zaslužili? Kaj se je zgodilo? Kdo lahko pomaga? Gospod iz banke je izjavil, da je lani zaslužil tri milijone evrov, ampak da bo letos zaslužil samo dva milijona. Nihče od nas ni vedel, se je glasil njegov odgovor na drugo vprašanje. Čakal sem na odgovor na naslednje vprašanje, ampak ga nikoli ni bilo. "Z močmi sem že čisto na koncu," je rekla mama in odšla spat.

Mama dolguje banki, kreditni poslovalnici, radiu in televiziji, elektriki, snagi, avtomehaniku, bencinski črpalki, sestri Branki in meni. Vsakič sproti si na samolepilni listič, ki ga potem prilepi na hladilnik, zapiše ime osebe, ki ji dolguje denar, in kolikšen je dolg. In vedno več je teh samolepilnih lističev. Včeraj zjutraj je mama odpirala hladilnik, pa so se ji odlomila vrata in jih ni bilo več mogoče namestiti nazaj. Popravilo naj bi stalo osemdeset evrov. Nekaj je bilo narobe tudi s pečico – pice so postajale popolnoma črne. Ali se je pečica pokvarila ali pa je mama slabša kuharica, kot se mi je do takrat zdelo. Kakor koli že, tisti, ki je prišel popraviti pečico, je za popravilo zaračunal debelih sto petintrideset evrov. Potem je nastopilo obdobje ohladitve in počila je cev. Štiristo evrov. Povrh vsega se ne moremo niti zgnesti v avto in se kam odpeljati, ker se je pokvarila naprava, ki črpa bencin iz zbiralnika do motorja, avtomehanik pa noče imeti več nobenih opravkov z mamo, dokler ne poravna računa za jermen, ki ga je napeljal na začetku poletja. Po mojem je tatko še presrečen, ker se je izselil.

Moje delo je, da se javljam na telefon. "Reci jim, da me ni," pravi mama, ko zazvoni. "Reci jim, da sem za vikend šla na luno." To mi pove zato, ker je prepričana, da ne bodo šli tako daleč, da bi jo zaradi dolgov iskali na luni. Ljudem moram odgovarjati tudi pred našimi vrati. Pa čeprav zvoni samo Šimen Fej, ki nam na vsak način skuša prodati zgoščenko *Jezus te ljubi*, ali pa Tomaž Hanlon iz sosedove hiše, ki vedno išče nekoga, s komer bi se lahko igral skrivalnice. Te dni mama vedno pričakuje najhujše.

Rad se oglašam na telefonske klice. In v stavke rad vključim besedo "luna". Mama jo pogosto uporablja, kadar pripoveduje pravljice. Zlasti na začetku pripovedk. *Neke noči se je Evgenija Kahil zbudila pod svetlobo rumene lune. Tiste noči lune ni bilo na spregled, a sijale so vse zvezde, čisto vse, do zadnje.* Stavka, kot sta tale dva, sta jo vedno prepričala, da je začela pripovedovati. Kdo ve, kam jo bosta popeljala. Toda odkar mama ne dela več v knjižnici, tudi zgodb ne pripoveduje več. Niti stavka ne. Res škoda.

Ker smo revni, kradem. Ta mesec sem med drugim ukradel vrečko bombonov iz trafike gospoda Mela Donlona, šesterček piva iz skladišča bližnjega bara, tri limonove kolačke iz pekarnice gospe Fenjule Ocvirk in piščanca iz mesarije gospoda Slevina, ko je bil ravno s hrbtom obrnjen proti meni. Pred kratkim sem ukradel še košarico borovnic, da smo si lahko osladkali kašo, pa stekleničko parfuma Impuls, da bo mama prijetno dišala.

Ne počutim se grozno zaradi tega, ker kradem. Tatko mi je nekoč dejal, da je tudi on kradel, ko je bil mlajši. V hotelih je kradel srebrne vilice. V restavracijah je jedel hrano, ne da bi zanjo plačal. Pred božičem je z mostu

kradel tudi smreke. Mama trdi, da ta glavni v naši državi kradejo že leta, pa se nihče ne zmeni zanje. "Nikomur ni mar," pravi. Velika verjetnost je, da potem nihče ne bo opazil malega nepomembnega mene.

Prav srečo imam, da sem pri tatvinah dober. Imam iskren obraz in hitre roke. Pa tudi spoprijateljil sem se z varnostnikom po imenu Koštel in policajem, ki ga kličejo Brezzakonski. Kadar koli grem mimo njiju, se mi samo nasmehneta in me potrepljata po glavi. Če bi bil tatko še tu, bi bil zelo ponosen name. Toliko mu tudi sam povem v pismu, ki ga napišem v svoji sobi. *Tatko, bodi ponosen name. Kriminallec sem.* Potem pride v sobo mama, da me poljubi za lahko noč in jaz jo prosim, naj mi pove pravljičo.

"Preveč sem utrujena, da bi ti pripovedovala pravljiče," mi reče. "Zdaj pa lepo zaspi in sanjaj, da se ti vse to ne dogaja."

Ampak namesto da bi zaspal, razmišljam o tem, kaj bi mami ukradel za rojstni dan. Pojutrišnjem bo dopolnila štiriinštirideset let in rad bi ji dal nekaj res posebnega. Nekaj, česar ne moreš pojesti in ni v steklenički. Mogoče šal in rokavice. Ali obleko. Ali pa nekaj svetlikajočega. Nekoč sem jo slišal, kako je razlagala, da so ji vseč svetlikajoče stvari. V izložbi zlatarja Mastersona imajo veliko svetlikajočih stvari. Mogoče bi ji tam lahko kaj ukradel. Nekoč ji je tatko kupil zlat prstan, ampak mama ga ne najde več.

Lani ni dobila ničesar. Vsi smo pozabili. Kara se je izmotavala, da mora hraniti denar za potovanje na Novo Zelandijo. Moj izgovor je bil, da sem bil pre zaposlen s pisanjem zahvale teti Lučki za vse čokoladne bombone, ki mi jih je podarila v svojem burnem življenju. Tatko je bil itak vedno zdoma. Ta izgovor lahko uporabi tudi letos.

Mislim, da je bila mama razočarana, ker smo vsi pozabili. "Samo eno majhno stvar," je rekla svoji sestri Branki po telefonu. "Neko malenkost, da bom vedela, da se zavedajo tega, da še vedno obstajam." Maščevala se nam je s tem, da je v kuhinji postala zelo nevarna.

Zjutraj zazvoni telefon.

"Mame ni tu," rečem gospodu iz telekoma. "Za vikend je šla na luno."

"Priden fant," mi reče mama, ko odložim slušalko.

"Povej mi pravljičo," jo prosim, saj se mi zdi primerna priložnost. "Saj to najraje počneš."

"Glava me boli, mali," mi reče. "Nič ne bo s pravljičami."

Na poti v mesto me prešine zelo dobra ideja. Odložim se, da se bom pretvarjal, da sem slep, in mimoidoče prosil za denar. Tako proti mestu odidem s palico, s katero tapkam po tleh. Tudi napis si naredim. Ko pridem v mesto,

se usedem pred vhod v nakupovalni center. Na tla položim kapo in pred njo postavim napis. Poskušam si rešiti vid. Bodite radodarni. Prepričan sem, da bom na ta način obogatel. Slej ko prej bom postal glavni dobičkar, čigar slike bodo na platnicah tiste revije za bogataše, ki je vsakič priložena nedeljskemu časopisu.

Edini problem je v tem, da imajo tudi drugi podobno idejo. Eden od pijancev iz stranske ulice. Nekdo s škatlo, na kateri piše *Brezdomec in lačen*. Zaželel sem si, da bi se tega sam spomnil. Poleg tega drugi vedo, katera mesta so najboljša. In vedo, da moje oči potrebujejo približno toliko reševanja kot znaša mamin dolg pri bankirju. "Odjebi," mi reče brezdomec. Ni mi treba dvakrat reči.

Iz pekarnice gospe Fenjule Ocvirk ukradem tri mandljeve rogljičke. Francosko štručko. Pa nekaj peciva. Iz prodajalne za smutije vzamem dva smutija iz pasijonk. Iz polnočne lekarne nekaj komadov zobne paste in mila. Iz trgovine nekaj instantnih juh in testenin. Pinjole in med. In nekaj zavitkov šumečih tablet z vitaminom C, da bo voda okusnejša.

Na poti skozi ulice pomislim na druge udeležence maminega darila. Sveča in ura. Kuharska knjiga. Škatla aspirinov za njene glavobole. Toda zdi se mi, da Brezzakonski začenja dvomiti o mojem nedolžnem nasmešku. In kamor koli grem, preži name Koštel in čaka, da me začopati. "Izgini od tu, pobalin," mi zarenči Masterson, ko vstopim v njegovo zlatarno. Rojstnodnevno darilo bo očitno moralo še malo počakati.

Ko se vrnem domov, mama poskuša zanetiti ogenj. Že ima pripravljene briquete, polena, vžigalnik in kup zmečkanega papirja iz tistih pisem, ki opozarjajo na dolgove. "Kar naj jih zasmodi v dimnik," mi pravi. Potem reče, da bo najela pogodbenega morilca, ki se bo znebil vseh tistih, ki jim dolguje denar.

"Ampak saj tudi meni dolguješ denar!" jo opomnim.

"No, potem se pa kar pazi," mi reče in prižge ogenj.

Ko vzplameni ogenj, se zastrmim v ognjišče. Poslušam, kako prasketa, dodam še več briketov in opazujem, kako se dim dviguje po dimniku. Roke iztegnem proti plamenom. Rumeni in oranžni so in plapolajo kot zastave v vetru. Tudi takšen zvok imajo. Ko mama odide v kuhinjo, s prsti sežem med plamene. Ampak ne čutim nič. Niti malo.

Ko zmanjka briketov, se lotim iskanja predmetov, ki bi jih lahko vrgel v ugašajoči ogenj. Moje iskanje se konča na vrtu, kjer se ob zadnji ulici vrstijo odmrli drevesa. Pri enem od njih se razburja Šimen Fej. Vedno znova poskuša prepričati mimoidoče, da to drevo obrodi bankovce za deset evrov. Jaz nabiram vejice, dračje in polena. Vse zvlečem v hišo. In vse vržem na ogenj.

“Ja, kaj pa počneš, norček?” mama zavpije nad mano.

“Skrbim za to, da ti je toplo,” odvrnem in ona se zasmeje.

Tiste noči jo spet prosim za pravljico.

“Izmisli si jo,” jo rotim. “Saj ni treba, da je dolga. Tudi krajša je lahko. Za dobre stare čase.”

“Pozabi,” odvrne. “Konec je z mojim pripovedovanjem pravljič.”

Odide iz spalnice in za seboj zapre vrata. Skušam se spomniti katere od njenih zgodbic iz knjižnice, da bi laže zaspal. Pa me zmoti njeno hlipanje iz sosednje sobe. Potem raje pomislim na tatkovno teorijo. Zaupal mi jo je, ko je nekoč pil žganje.

Vsi v naši družini so rojeni z eno napako, je rekel. Eno majhno, ki deluje proti nam. Mogoče celo ne vemo, da sploh imamo to napako. Celotno življenje lahko živimo, ne da bi jo poznali.

“Katera je pa tvoja napaka?” sem ga vprašal.

“Kako za vraga naj vem?” je rekel in napravil velik požirek žganja.

“Kakšna je Karina napaka?” sem vprašal.

“Kako za vraga naj vem?” je rekel in še enkrat segel po steklenici.

“Kaj pa je potem mamina napaka?” sem ga vprašal.

“Le kje naj začnem,” je rekel in si natočil kozarec. Pogrešam ga.

“Ni je doma,” rečem v telefon, ko pokliče tisti iz banke. “Za vikend je šla na luno.”

“Saj ni vikend. Danes je torek zjutraj,” mi odgovori bankir.

“Sporočil ji bom, ko se vrne,” odgovorim in odložim slušalko.

“Kaj bi jaz brez tebe?” reče mama.

“Dolguješ mi dvanajst evrov,” jo opomnim.

“Pazi, kaj govoriš, mladenič. Lahko te dam ustreliti.” Prepozno, sem že na ulici.

Odpravim se proti nakupovalnemu središču. Prepričan sem, da bom tam našel obleko. Obiščem butike Moderno materinstvo, Lepa ženska in Elegantne intimnosti. V tiste cunje se ne bi mogel stisniti niti sestradan paličnjak. Potem zaidem v trgovino Zdrava zemlja. Tam imajo barvaste Škatle skrbi, velike kocke Zaželi-si-kaj in magnetke za na hladilnik, na katerih piše *Ko postane težko, najmočnejši jedo čokolado*. Nato zakorakam še v Helenin lepotni salon. Vse, kar je tam, so kuponi za piling obraza, oblikovanje obrvi, čiščenje hrbta, svetljenje kože, masažo celega telesa in nekaj, čemur pravijo *Brazilska* in zagotavlja, da tam pusti samo črtico – kar koli naj bi že to pomenilo.

Ko se pritihočim v Mastersonovo trgovino, Masterson glavo naslanja na roke. Krenem naravnost proti svetlikajočim predmetom, ki sem si jih že prej ogledal. Enega izmed njih vzamem iz žametastega ovoja in ga

vtaknem globoko v žep. Vse najboljše, mama, si zašepetam in se podam proti izhodnim vratom. Roko imam že na kljuki, ko na rami začutim močan pritisk neke roke.

“Ali se tvoja mama sploh kdaj javi na telefon?” vpraša Brezzakonski, ko me vtakne v celico. Pogledam ga in odkimam.

“Ali kaj hočeš?” me potem vpraša. S sklonjeno glavo prosim za kos papirja in svinčnik. “Aha, torej hočeš napisati priznanje,” se zahahlja in mi poda papir.

Dragi tatko, zapišem takoj, ko me spet pustijo samega v celici. Toda hitro začnem razmišljati o neki drugi teoriji, ki mi jo je povedal tatko. Včasih je bral *Staro zavezo* iz *Svetega pisma*. Poznal je zgodbe v njej. Njegova najljubša je bila o Lotu in njegovi ženi, ki sta zbežala iz Sodome. Med begom ju Bog opozori, da se ne smeta ozirati. Lotova žena pogleda čez ramo in se v hipu spremeni v steber iz soli. “Ta zgodba ti pove vse,” je rekel tatko. “Zapomni si: ko bežiš, nikoli ne poglej nazaj. Ženska se bo spremenila v steber soli. Če se bo moški ozrl, pa bo videl same take stebre.”

“Mama pripoveduje zgodbe,” sem mu rekel, ko je končal.

“Kar naj jih,” je pribil, preden si je nalil še en kozarec žganja.

Slej ko prej se mama prikaže na policijski postaji. Ko jo peljejo po hodniku, slišim njen glas. V moji sobi brenči muha, ki se neumorno zaletava v blede osvetljeno žarnico. V zraku se čuti postani vonj po cigaretah. In okus po gnilem siru. Mama se usede na stol nasproti mene. Gleda v tla. Potem opazi svinčnik in kos papirja na mizi in se pomakne bliže, da bi videla, kaj je napisano na papirju. Ko neha brati, papir porine nazaj k meni, se v svojem stolu udobno namesti in globoko zajame sapo. “Veliko noči se ni dalo početi nič drugega, razen strmeti v luno,” začne. Takoj sem prepričan, da bo to dobra pravljica.

Kako mi je sestra skoraj priskrbela zmenek s porno zvezdo

Jana me nenehno poskuša spraviti skupaj s kako punco. “Ej, živijo,” začne napad na marsikatero potencialno lepotico. “Tole je moj edini brat. Potrebuje čas, da se s stvarmi sprijazni, ampak je prijeten ljubimec.”

Ni mi čisto jasno, kaj želi doseči s tem provokativnim uvodom. Tudi njene žrtve, vsaj kolikor vidim, ne kažejo zanimanja samo za moje nesebične, čeprav malo napačne podvige. “Prijeten ljubimec ne obstaja,” ji je zadnjič zabičala neka punca. “Če se ne more sprijazniti s stvarmi, jaz z njim nimam kaj početi,” je rekla druga. Toda noben ugovor ni mogel

prepričati Jane, da bi opustila svoje romantično iskanje. Ne gane je kaj dosti, če ji ugovarjam.

“Danijel, ti žaluješ,” mi obelodani. “Potrebuješ žensko.”

“Jana, ničesar ne potrebujem,” ji rečem. “Zlasti pa ne ljubezenskih nasvetov svoje celibatne starejše sestre.”

“Nihče zares ne ve, kaj potrebuje,” mi odgovori in odmahne z roko. “Ampak nekaj zagotovo vem. Nič ni bolj prijetnega od bližine ženskega telesa.”

Pa smo spet tu, si mislim. Tako si mislijo tudi drugi družinski člani, kadar si Jana začne domišljati, da točno ve, kaj potrebujemo. Jano toleriramo bolj zaradi tega, ker je pač najstarejša, rada zapravlja in se ukvarja z neko ekstremno obliko taj čija, medtem ko drugi živimo življenje po načelih nekega večnega trenutka osebne krize. Na primer takrat, ko sem padel s strehe in se z glavo zabil naravnost v steklo, zaradi česar imam še zdaj brazgotino v obliki križca natančno med obrvmi. Ali takrat, ko se je Franja odločila, da hoče rešiti Ugando, in je odšla, ne da bi na to kogar koli opozorila. Ali takrat, ko je Lorana vsem povedala, da se je zaročila s študentom vzhodnjaške filozofije, ki je rad kradel avtomobile. Ali pa takrat, ko je ta ista sestra povedala, da je zaroke konec in da je že pet mesecev noseča.

Ampak za Jano niso scenariji, ki opominjajo, da je resnično življenje bolj nenavadno od zgodb. Njeno prebijanje skozi džungle življenja je bolj skromne narave. Potrebe drugih raje postavi pred svoje, pa tudi svoje prioritete hitro zamenja z željami drugih. Jana svoje življenje deli skozi usluge – pazi name, varuje otroka, medtem ko je Lorana na zmenku z najnovejšim potencialnim zločincem v njenem življenju, ohranja stike s Franjo, ker ta v tujini potrebuje dovolj zaloga čipsa z okusom po siru in čebuli, konzerviranih omak in čokoladnih bombonov – kot da so ta mala dejanja nesebičnosti mali kaveljčki, ki se jih mora Jana oprijeti vsakič, ko zasluti, da ji vse uhaja iz rok. Za Jano pride potrdilo o njeni dobroti iz njene knjige dobrih namenov – namesto iz zateženih dram, ki jih izvajamo njeni najbližji. “Nekdo pač mora paziti na vse,” so besede, s katerimi zagovarja svojo požrtvovalnost. Zaradi napetega občutka odgovornosti je nenehno nemirna. Ves čas mora nekemu pomagati.

“V seksualnem smislu sem jaz samopogubna,” pravi Jana, ko jo vprašam, zakaj nikoli ne uporabi tega svojega čuta za iskanje ljubezni na sebi. “Zame obstaja le malo upanja,” nadaljuje po napetem trenutku tišine – kot da je glede cele zadeve pravkar sprejela pokoro neke višje sile. “Verjetno sem ti v tem rahlo podobna,” zaključi Jana. “Svoje žalosti ne znam prevesti v jezik, ki bi ga drugi razumeli.”

“Kakšne žalosti?” ji zasikam nazaj.

“No, no, saj bo,” me tolaži in boža po hrbtu.

Kadar mi išče bodočo ženičko, Jana najraje pohaja po glasbenih scenah. Na veliko koncertov greva skupaj. Preden je začela delati v pisarni, je delala v trgovini z zgoščenkami in še zdaj ji nekdanji šef včasih podari kako. Tistemu šefu je bila Jana všeč, ker je bila zelo vestna delavka. Meni se je zdelo njeno navdušenje sprva hlinjeno, le zaigrano, da bi lahko prepričala kakega oboževalca country glasbe, ali ljubitelja jazza, ali pa kar vse kupce, ker ima v srcu posebno mesto samo za njihov tip glasbe. "Moram vam povedati, da je to res dobra izbira," bi rekla ne glede na to, kako absurdno zgoščenko je nameravala kupiti stranka. Nekega jutra sem bil v trgovini in z grozo opazoval Jano, kako je laskala nekemu poslovnežu, ki je hotel ženi kupiti zgoščenko Roxette's Greatest Hits. "Ne morem verjeti, da si tipa prepričala, da ima dober okus za glasbo," sem ji rekel pozneje. "Vsi imajo okus," mi je vrgla nazaj. "Nekateri imajo raje čisto malo začimb. Drugi imajo raje brezmesno. Na koncu je itak vseeno, saj vsi končamo v istem loncu."

Na nocojšnji predstavi je po zahtevah občinstva prepeval Dobročasni Rok. Če me spomin ne vara, sem ga videl pred časom. Če se prav spominim, Dobročasni Rok poskrbi za dober čas tako, da s svojo kitaro sedi na nizkem stolčku in prepeva o dežju. Nocoj začne s pesmijo, ki se imenuje *Večno kapljanje*. "Všeč mi je to mesto," začne ob spremljavi kitare. "*Spominja me na žalostno zgodbo. To žalostno zgodbo bi rad delil z vami.*"

Poleg mene sedi Jana s svojo ostro anteno. Že zdaj gleda naokoli in išče kako primerno lepotičko, ki naj bi v meni vzbudila zamrla čustva. Kmalu vstane in začne patroljirati naokoli. Končno se vrne in me povleče k sebi.

"Mislim, da bi ta lahko bila prava," reče, medtem ko me vleče prek prenatlačenega plesišča. "Sva se že pogovarjali. Nekaj malega sem izvedela. Dekle prihaja iz krajev, kjer je večina fantov takšnih, kot si ti. Niso posesivni in niso fizično nevarni. Imajo približen občutek za zvestobo. Ne opazijo stop znakov in ne zanimajo jih nočne nogometne tekme. Pravi, da je v njenem kraju žalovanje *passé* prav po zaslugi punc, kot je ona."

Ko poslušam mali govor, se sprašujem, o kakšnih stop znakih govori. Poleg tega sem tudi jaz ravno tako za nočne nogometne tekme kot kateri koli drugi tip, še zlasti, če igra Brazilija.

"Danijel, tole je Carlene," pravi Jana, ko jo zagledam. "Carlene je iz Portlanda. Govori zadihano angleščino. Kar čez cel Atlantik je pripotovala, da bi si našla moškega. Carlene, tole je Danijel. Potrebuje čas, da se s stvarmi sprijazni, ampak je prijeten ljubimec."

Ko konča svoj dobrodelni namen, Jana izgine.

Punčara iz Portlanda pred mano po slamici srka koktajl iz kozarca z dežničkom. Suha je in ima napeto kožo, športna, z ravnimi peščenimi lasmi, ki ji segajo do sredine hrbta. Na sebi ima kratko krilo iz džinsa in

provokativno črno majčko s svetlikajočim napisom. *Leni dnevi*, piše. Nosi par natikačev Birkenstock in okoli gležnja ima verižico. Nohte na nogah ima pobarvane v istem odtenku, kot je napis na majici.

“Slišal sem že za tenisačico po imenu Carlene,” ji rečem. “Iz Toronta je. Mislim, da ji je nekoč uspelo priti do četrte runde na Wimbledonu.”

“Carling je, ne Carlene.”

“Ime ti je Carling?”

“Ja, tenisačici pa tudi.”

“Tako kot tisto lahko pivo?”

“Ne vem, če je lahko. Ne pijem ga.”

“Menda se v Angliji dobro prodaja. Carling, mislim.”

“Nikoli še nisem bila tam,” mi reče.

“Portland,” rečem jaz. “To je v Kanadi, kajne?”

“Ne, ni. V tvoji naravi ni, da bi veliko spraševal, kajne?”

“Lahko me tudi ti kaj vprašaš, če hočeš.”

“Kakšno je tvoje porno ime?”

“Kako prosim?”

“Rada bi vedela tvoje porno ime. Tako se lahko prepričam.”

“O čem se lahko prepričaš?”

“Če nama je namenjeno, da sva skupaj.”

Še preden lahko odreagiram, se Dobročasni Rok začne pogovarjati z občinstvom. “*Nečesa sem se zavedal, ko je deževalo,*” zapoje ob zvonenju svoje kitare. “*Moja punca ni več zaljubljena vame. Zapijmo pesem o puncu, ki sem jo izgubil.*”

Temu sledi spoštovanja vreden aplavz, potem pa zapoje svojo morečo *V mojem srcu dežuje*. Sprva se sliši samo kot krajevna ploha. Kmalu pre-raste v neurje. Še preden je pesmi konec, je pod vodo že kar cel svet. Toda skozi vse to Dobročasni Rok še vedno vidi zvezde na nebu. “Kako lahko vidi zvezde, če pa neprestano dežuje,” se malo prenasglas oglasi nekdo iz občinstva. “Prav dobre volje sem bil, dokler se tale ni oglasil,” pravi drugi.

“Kakšen se ti zdi pevec?” vprašam Carling.

“Takšen je kot vreme,” mi odgovori. “Vedno slabši.”

“Lokalni glasbenik je,” ji rečem. “Že leta nekaj gobca o dežju. Mislim, da še nikoli ni igral na turneji. Po mojem sploh še nikoli ni bil izven našega kraja.”

“Vaš kraj spominja na Portland,” pravi Carling. “Vreme. Mostovi. Pa splošno vzdušje.”

“Splošno vzdušje je kar dobro,” rečem, kot da prvič slišim to besedo.

“Vse moje stvari so v Portlandu,” reče Carling. “Obleke. Cedejke. Tudi avto imam v Portlandu. Ti bi moral z mano. Imava možnost, da sva skupaj.”

“Ne vem, kakšno je moje porno ime,” ji rečem.

“Ja pa veš,” mi ugovarja Carling. “Vsi imajo porno ime.”

“Kaj je potem tvoje?” jo vprašam.

“Puhica Kartič. Ni mi pretirano všeč. Ampak pač ne gre drugače.”

“Zakaj ne gre drugače?”

“Ker tako delujejo porno imena. Vzameš ime svoje prve domače živali in dekliški priimek svoje mame. To je zlato pravilo porno imen. Zaradi tega sem jaz torej Puhica Kartič.”

“Potem sem jaz Reks Montag,” rečem po kratkem premlevanju njenega pravila.

“Reks Montag,” ponovi za mano. “Všeč mi je. Zelo mi je všeč.”

“Mislim, da je tudi meni všeč tvoje,” ji rečem.

“Reks in Puhica,” reče ona. “Mislim, da vidim prihodnost za par po imenu Reks in Puhica. A si res prijeten ljubimec?”

“Samo v sanjah. V resnici sem prav len,” ji rečem in usmerim pogled na napis na njeni majici. “Pa tudi prilagajam se ne najbolje.”

“Tam, od koder prihajam, me imajo za zelo prizanesljivo. Lahko ti pomagam pri prilagajanju.”

“Dobro nama kaže,” rečem jaz.

“Res je, a ne?” reče ona.

“Kako lahko veš to še na kak drug način?”

Še preden mi Carling odgovori, me nekdo trdno prime za roko in me odvede daleč stran. Jana me poriva proti izhodu in se ob vsakem koraku živčno ozira. “Oprosti, res mi je žal,” mi šepeta, medtem ko se premikava.

Končno sva pri vratih in obrnem se, da bi še zadnjič videl svoje portlandsko dekle. Toda v vsej gneči jo je težko najti. Tekoči aplavz spodbuja Dobročasnega Roka, naj zapoje še eno skladbo. “Med dežjem sem se zavedel še zadnje stvari,” pravi svojim zvestim poslušalcem. “Kitara in pivo – samo to potrebujem. Tole je moj zadnji komad. Imenuje se *Upam, da bo na dan moje smrti deževalo*.”

“To je bilo pa blizu,” zadiha Jana po tem, ko me zvleče za vogal proč od glasbenega prizorišča in se še vedno ozira čez ramo. “Vse, kar sem ti povedala o tisti puncici, vzamem nazaj. Ona definitivno ni dobra za to, da te odvrne od žalovanja.”

“Kakšnega žalovanja?” zaprotestiram in vržem roke v zrak.

“No, no, saj bo,” me tolaži in boža po hrbtu.

Prevedla Anja Dottin Podgornik